

Usporedna analiza kampova u Karlovačkoj županiji

Dizdar, Mateja

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:014560>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-04**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
POSLOVNI ODJEL
PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ UGOSTITELJSTVA

Mateja Dizdar

**USPOREDNA ANALIZA KAMPOVA U KARLOVAČKOJ
ŽUPANIJI**

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2019.

Veleučilište u Karlovcu
Poslovni odjel
Preddiplomski stručni studij Ugostiteljstva

Mateja Dizdar

**USPOREDNA ANALIZA KAMPOVA U KARLOVAČKOJ
ŽUPANIJI**

ZAVRŠNI RAD

Kolegij: Poslovanje ugostiteljskih poduzeća

Mentorica: dr. sc. Silvija Vitner Marković, prof v.š.

Matični broj studentice: 0618615010

Karlovac, veljača 2019.

SAŽETAK

Kamping turizam je vrlo često životni stil pojedinaca. Kamp je ujedno i jedan od najpopularnijih oblika smještaja u Republici Hrvatskoj. Suvremeni turisti traže nove i zanimljive sadržaje. Iako je većina kampova u Republici Hrvatskoj smještena duž jadranske obale, otvaraju se i kampovi u unutrašnjosti Hrvatske, uz obale rijeka.

U radu se ukratko opisuju obilježja kamping turizma u Hrvatskoj te se analiziraju kampovi Karlovačke županije. Rad se temelji na usporednoj analizi postojećih kampova Karlovačke županije. Također, prezentirani su i kampovi koji su u izgradnji.

Ključne riječi: kampovi, Karlovačka županija, usporedna analiza

ABSTRACT

Camping tourism is becoming more and more lifestyle of individuals. The camp is also one of the most popular forms of accommodation in the Republic of Croatia. Contemporary tourists are looking for something new. Although most campsites are located along the Adriatic coast, more and more camps open in the interior of Croatia along the river banks.

This paper briefly describes camping tourism in Croatia and analyses Karlovac County camps. The paper is based on a comparative analysis of the existing Karlovac County camps and also camps that are under construction.

Key words: camps, Karlovac County, comparative analysis

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj rada	1
1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja podataka	1
1.3. Sadržaj i struktura rada	1
2. OBILJEŽJA KAMPOVA	2
2.1. Pojmovno određenje kampova	2
2.2. Vrste kampova	3
2.4. Smještajne jedinice u kampu	7
2.5. Novi trendovi u razvoju kamping proizvoda	8
3. KAMPING TURIZAM U REPUBLICI HRVATSKOJ	11
3.1. Obilježja kamping ponude u Republici Hrvatskoj	11
3.2. Kategorizacija kampova u RH	14
3.3. Suvremeni i tradicionalni kamping turizam	16
4. OBILJEŽJA KAMPOVA U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJI	20
4.2. Kamp „Radonja“	23
4.3. Kamp „Plitvice Holiday Resort“	25
4.4. Kamp „Sabljaci“ Ogulin	29
4.5. Robinzonski kamp „Leskar“	31
4.6. Usporedna analiza odabranih kampova u Karlovačkoj županiji	34
5. KAMPOVI U IZGRADNJI U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJI	39
6. ZAKLJUČAK	44
POPIS LITERATURE	45
POPIS TABELA	46
POPIS ILUSTRACIJA	47

1. UVOD

1.1. Predmet i cilj rada

Predmet ovoga rada je usporedna analiza kampova u Karlovačkoj županiji.

Cilj rada je analizirati i prezentirati obilježja kampova na prostoru Karlovačke županije prema odabranim elementima za usporedbu. Na temelju analize izneseni su zaključci o zatečenom stanju i perspektivi razvoja.

1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja podataka

Prilikom pisanja ovog rada korišteni su podaci stručne i znanstvene literature vezane uz kamping turizam. Također su korišteni i internetski izvori kao što su stranice Ministarstva turizma, Državnog zavoda za statistiku, ali i službene stranice kampova Karlovačke županije. Podaci su prikupljeni metodom istraživanja za stolom.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Rad se sastoji od šest poglavlja.

U uvodu se navode predmet i cilj rada, izvori podataka, metode prikupljanja podataka te struktura i sadržaj rada. U drugom poglavlju se opisuju obilježja kampova. Navode se pojmovna određenja, podjele kampova, kamping oprema, smještajne jedinice, novi trendovi kamping turizma. Treće poglavlje definira kamping turizam u Hrvatskoj, kategorizaciju kampova i usporedbu tradicionalnog i suvremenog kamping turizma. Obilježja kampova u Karlovačkoj županiji naziv je četvrtog poglavlja. U istom se analiziraju kampovi koji se nalaze u Karlovačkoj županiji. Uspoređuju se svi izgrađeni kampovi prema odabranim elementima za usporedbu. U petom poglavlju navode se kampovi u izgradnji u Karlovačkoj županiji. Rad završava zaključkom, a zatim slijedi popis literature, tabela i ilustracija.

2. OBILJEŽJA KAMPOVA

Kamping predstavlja tržište odmora, čiji su počeci vezani za velika prostranstva uglavnom sjeverne Europe. Velika individualizacija i život u urbanim sredinama utjecali su na traženje odmora na otvorenom.

Kampiranje je oblik slobodnog bivanja u prirodi, vremenski ograničen u malenim jedinicama, tzv. autodomovima, šatorima ili kamp prikolicama.¹

2.1. Pojmovno određenje kampova

Prema pravilniku o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine kampovi i druge vrste u Hrvatskoj kamp se definira kao ugostiteljski objekt u kojem se gostu pružaju usluge smještaja na otvorenom prostoru. Isto tako mogu se pružati i druge usluge uobičajene u toj vrsti ugostiteljskog objekta.²

Kamp je mjesto gdje se gostima za određenu naknadu nudi mogućnost prenoćenja u iznajmljenim ili vlastitim šatorima, karavanima, sklopivim karavanima, kamperima ili ispod tenda.³

Kamping prostori su javna i privatna poduzeća koja nude privremeni boravak na svojim parcelama onome tko boravi u šatoru, autodomu ili karavanu.

Kamp može biti podijeljen na:⁴

- mjesta jednostavno dostupna s cestom i/ili parcelom;
- servisni dio gdje su smješteni odvodi sanitarnih čvorova, strojeva za pranje rublja i za kuhanje;
- tehničko postrojenje;
- recepciju;
- opskrbni centar, restorane, barove, bazene, igrališta;

¹ Sladoljev, J: Kamping turizam-priručnik za vlasnike i voditelje kampova, 1998., C.A.S.H. Pula, str. 8.

² Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“, Narodne novine,(85/2015), https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_07_75_2493.html (01.08.2018.)

³ Ibidem str. 10.

⁴ Ibidem str. 10.

- okoliš sastavljen od različitih vrsta bilja (livade, šume).

Kampirati se može svugdje. Posebno su traženi kampovi u blizini plaža, u zanimljivim gradovima, parkovima, rijekama i u dobro očuvanoj prirodi. Manji je interes pak za neturistička i zagađena mjesta u kojima su industrijska postrojenja i zone.

2.2. Vrste kampova

Kampovi se mogu podijeliti u dvije osnovne skupine:⁵

- s obzirom na mogućnosti: gradski, vodeni, termalni ili zdravstveni i kamp za slučajno svraćanje
- prema vrsti korisnika: obiteljski, kampovi za mladež i naturistički kamp

Kampovi se razvrstavaju prema vrsti usluga u sljedeće vrste:⁶

1. Kamp,
2. Kamp naselje,
3. Kampiralište,
4. Kamp odmorište.

Prema Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine "Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj" kamp je objekt u kojem se gostima pružaju usluge: kampiranja (smještaja na uređenom prostoru na otvorenom – na kamp mjestu i/ili kamp parceli), smještaja u građevinama (u kućicama u kampu, bungalovima i sl.), druge ugostiteljske usluge, ostale usluge u funkciji turističke potrošnje te mogućnost bavljenja športom i/ili drugim oblicima rekreacije na prostoru na otvorenom u Kampu ili u blizini Kampa, ako Pravilnikom o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine Kampovi i drugih vrsta ugostiteljskih objekata za smještaj nije drukčije propisano.⁷

Kamp mora imati:⁸

- Recepciju-unutar Kampa ili na/ispred ulaza u Kamp

⁵ Sladoljev, J.: Kamping turizam-priručnik za vlasnike i voditelje kampova, 1998., C.A.S.H. Pula, str. 11-12.

⁶ Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“, Narodne novine,(138/06), https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_07_75_2493.html (01.08.2018.)

⁷ Ibidem

⁸ Ibidem

- Najmanje 10 smještajnih jedinica, koje sve mogu biti kamp parcele;
- Zajedničke sanitarne čvorove i sanitarne elemente za goste;
- Druge građevine s uređajima i opremom potrebnima za kampiranje gostiju i pružanje ostalih obvezatnih usluga u Kampu.

Od ukupnog kapaciteta Kampa izraženog brojem smještajnih jedinica najmanje 70% kapaciteta mora biti osigurano za smještaj gostiju – kampista na osnovnim smještajnim jedinicama Kampa (kamp mjesto i/ili kamp parcela). Preostalih najviše 30% smještajnih jedinica od ukupnog kapaciteta Kampa može biti osigurano za smještaj gostiju u smještajnim jedinicama u građevinama.⁹

Slijedeća oblik uveden u podjelu kampova jest kamp naselje. Kamp naselje je objekt u kojem se gostima pružaju različite ugostiteljske usluge koje ispunjavaju uvjete sukladno propisima za vrstu Kamp i neke od vrsta (jedne ili više vrsta ili više objekata jedne vrste): Hotel, Aparthotel, Turističko naselje i Turistički apartmani.¹⁰ Pružaju se i ugostiteljske usluge za pripremu i posluživanje hrane i pića. Također, kamp naselje mora gostima osigurati bavljenje športom ili nekom drugom rekreacijom. Kamp naselje ima recepciju u kojoj se usluge pružaju sukladno odredbama Pravilnika kojima je propisana vrsta Kamp.¹¹

Kampiralište je objekt u kojem se pružaju usluge kampiranja s pokretnom opremom za kampiranje u posjedu gosta. Kampiralište ima najviše 30 osnovnih smještajnih jedinica (kamp mjesto i/ili kamp parcela), sanitarni čvor i pojedine sanitarne elemente za goste, a usluga recepcije pruža se na poziv gosta.¹²

Kamp odmorište je objekt u kojem se gostima pružaju usluge kampiranja za noćenje ili kraći odmor s vlastitom pokretnom opremom za kampiranje. Kamp odmorište ima smještajne jedinice – kamp mjesta, kamp parcele i odgovarajući sanitarni čvor, a usluga recepcije pruža se na zahtjev gosta.¹³

⁹ Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“, Narodne novine, (138/06), https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_07_75_2493.html (01.08.2018.)

¹⁰ Ibidem

¹¹ Ibidem

¹² Ibidem

¹³ Ibidem

Kampovi se također mogu podijeliti prema radnom periodu otvorenosti:¹⁴

- sezonski: kampovi čije poslovanje traje za vrijeme sezone,
- cjelogodišnji: otvoreni su tijekom cijele godine,
- prigodni: otvaraju se samo prigodno.

Prema pretežitosti kamp opreme razlikuju se:¹⁵

- kamp za šatore,
- kamp za kamp prikolice,
- kamp za autodomove,
- mješoviti kamp,
- bungalov-kamp,
- mobil-home kamp,
- kamp naselje.

Prema motivima dolaska gostiju kampovi se mogu podijeliti na:¹⁶

- tranzitne,
- lječilišne (zdravstvene),
- športske,
- zabavne,
- odmorišne,
- edukacijske,
- vjerske,
- ostale.

Kampovi se razlikuju i prema veličini:¹⁷

- veliki kampovi – veličine preko 1 000 kamp jedinica,
- srednji kampovi – veličine od 500 do 1 000 kamp jedinica,
- mali kampovi – veličine od 100 do 250 kamp jedinica,
- mini kampovi – veličine od 10 do 100 kamp jedinica.

¹⁴ Sladoljev, J., op. cit., str. 107.

¹⁵ Ibidem, str. 106.

¹⁶ Sladoljev, J., op. cit., str. 106.

¹⁷ Sladoljev, J., op. cit., str. 105.

2.3. Kamping oprema

Glavne vrste kamping opreme su:¹⁸

- Šator
- Autodom (kamper)
- Kamp kućica (karavan)
- Pokretna kućica (mobile home)
- Kamp prikolice i slična pokretna kamp oprema.

Postoje različite vrste i veličine šatora, od malog iglu šatora koji koristi uglavnom mlađa populacija do najluksuznijih glamping šatora. Gosti sa šatorima predstavljaju narudimentarniji oblik kampiranja s obzirom da je proizvodnja šatora napredovala toliko da je danas šator već po samim svojim oblicima mini apartman. Šatori ne zauzimaju puno površine (ne veći od kamp kućice), pa su prikladni za one koji putuju motociklima i biciklima. Tzv. „ruksak-turisti“, mladi studenti, putuju čak i bez šatora (samo s vrećom za spavanje) pa kamp koriste samo kao „predah“, a ekonomoski su zanemarivi kao financijska kategorija.¹⁹

U skupinu autodomova spadaju 3 grupe vozila: autokaravani, motorhome i autodomovi (kamperi).²⁰ Autodom je vozilo za slobodno vrijeme koje u pravilu ima smještaj za 2-8 osoba, a uključuje spavaći dio, kupaonicu te kuhinju s prostorom za blagovanje.²¹ Autodom je pokretljiviji od kamp kućice i korisnik autodoma plaća svoj prostor u kampu i kad ga nema, npr. ako je na izletu i sl.

Kamp kućice udobnije su i jednostavnije od šatora jer ne zahtijevaju posebno vrijeme za podizanje i učvršćivanje i sl. Autodomovi imaju još veću prednost u odnosu na kamp kućice jer uz boravišni dio imaju i pilot kabinu za vozača i još su praktičnije. Kamp kućice su prvenstveno osmišljene da bi se mogle otpremiti na dulja putovanja i u njima je udobnije provesti odmor. Osim savršene tehničke opremljenosti oprema je usavršena i po dužini, širini i visini, tako da su kamp kućice zapravo pravi komforni stanovi na kotačima.²²

¹⁸ Cvelić Bonifačić, J.: Priručnik Kamping osnove hrvatskog i europskog kamping turizma, Makol d.o.o. Rijeka, Poreč, 2011., str. 18

¹⁹ Sladoljev, J.: op. cit., str. 34

²⁰ Ibidem

²¹ Ibidem

²² Ibidem, str. 33

Pokretna kućica ili mobile home poznata je još i podengl. „house trailers“ ili eng. „static caravan“, a nastalaje u pedesetima kao nadogradnja kamp kućica s kojima zapravo dijeli istu povijest, iako su danas ova dva tipa potpuno različita i razvijaju se u sasvim različitim pravcima.²³

Postoji još cijeli niz priključne pokretne kamp opreme od koje su najpoznatije razne inačice autoprikolica (npr. sklopive šatorske prikolice i dr.). Poznata vrsta kamp opreme u Americi je i tzv. engl. „Fifth wheel“, luksuzna kamp prikolica koja se pričvršćuje spojkom i nalazi na stražnjem dijelu snažnog kamioneta koji vuče prikolicu.²⁴ Danas se ovakve prikolice mogu i proširivati zahvaljujući uporabi hidrauličkih uređaja pa pojedini najluksuzniji modeli prelaze veličinu od 40 m².

2.4. Smještajne jedinice u kampu

Osnovna smještajna jedinica u kampu je otvoreni prostor, uređen i opremljen za kampiranje. Kampiranje je boravak gosta na osnovnoj smještajnoj jedinici u pokretnoj opremi za kampiranje.

Osnovne vrste smještajnih jedinica su:²⁵

1. Kamp mjesto,
2. Kamp parcela.

Kamp mjesto je uređen, očišćen i neomeđen prostor za kampiranje. Može biti označeno brojem, ali i ne mora. Često se u praksi susreću kamp mjesta koja suzbirno označena. Kamp parcela je uređen, omeđen i očišćen prostor za kampiranje označen brojem. Parcela je ujedno i „soba na otvorenome“. Najčešće je opremljena priključkomna struju i vodu, a može imati priključke na plin, odvod, kanalizaciju, i ostalo. Neki kampovi imaju i parcele s vlastitom kupaonicom. Parcele mogu biti opremljene određenom opremom, kao npr.: garniturom za sjedenje, roštiljem, tušem i sl. U većini slučajeva parcele su međusobno odvojene zelenom živicom.

²³ Cvelić Bonifačić, J.: op. cit., str. 20.

²⁴ Ibidem

²⁵ Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“, Narodne novine,(85/2015),https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_06_54_1409.html (15.09.2018.)

Veličina parcele je ovisna o kategoriji kampa, no uobičajeni standard današnjih parcela iznosi oko 100 m².²⁶

Kapacitet smještajne jedinice izražava se brojem gostiju – kampista:²⁷

1. Kamp mjesto, tri gosta – kampista,
2. Kamp parcela, tri gosta – kampista.

Vrste smještajnih jedinica u građevinama (u bungalovu, paviljonu ili sl.) su:²⁸

1. Soba,
2. Studio apartman,
3. Apartman.

Ove građevine u pravilu su zasebne nepokretne građevine, visine do dva kata, mogu biti montažne i raznih oblika.

Iako je to manje poznato, u kampu u kojem posluje jedan ugostitelj mogu se nalaziti i sljedeće vrste smještaja:²⁹

- Hotel
- Aparthotel
- Turističko naselje
- Turistički apartmani.

2.5. Novi trendovi u razvoju kamping proizvoda

Među glavnim trendovima u razvoju kamping turizma izdvajaju se: „*glamping*“, mobilne kućice i „*kamperizam*“. Navedeni trendovi su objašnjeni u daljnjem tekstu.

Turistička industrija se dosjetila kako u prirodi na otvorenome prostoru kreirati ugodan, komforan i vrhunski dizajniran boravak ³⁰ „*Glamping*“ dolazi od riječi glamurozno i kamping, a podrazumijeva luksuzno kampiranje. Često se naziva i kampiranje s 5 zvjezdica. Uz pojam „*glamping*“ najčešće se vežu luksuzni šatori koji

²⁶ Ibidem

²⁷ Ibidem

²⁸ Ibidem

²⁹ Cvelić Bonifačić, J.: op. cit., str. 24

³⁰ Gržinić, J., Bevanda, V.: Suvremeni trendovi u turizmu, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula, 2014., str. 162.

su opremljeni kao luksuzni hotelski apartmani, a nalaze se na atraktivnim lokacijama. U prosjeku zauzimaju više mjesta od ostalih smještajnih jedinica. Također ga nazivaju i turizam „dubokog džepa“.

U Francuskoj, Italiji, Velikoj Britaniji „*glamping*“ je već široko poznat i tražen. Ova vrsta kamping proizvoda sve je više tražena i sve je popularnija zbog neobičnog spoja ekstravagancije smještaja u kvaliteti 5 zvjezdica i mira okolne „divljine“.

„*Glamping*“ kao trend „nekomfora“ snažno zagovara povratak kampinga u središte turističkog interesa, utire u novi trend kroz novi luksuzni oblik kampiranja i na tržištu igra ulogu novog „zagovaratelja“ i snažnog promotora novog kamping proizvoda.³¹

Prisutno je mišljenje da je upravo „*glamping*“ u stanju privući novo tržište za kamping za dosadašnje goste hotela i apartmana, koji žude za komforom i glamurom te tako spaja najbolje od hotelijerstva i kampinga. U svijetu se „*glamping*“ prepoznaje nizom slogana kao i brzim prijenosom informacija koji daje doprinos svjetskom razvoju turizma.

Prema Pravilniku o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj, mobilne kućice spadaju u pokretnu opremu za kampiranje, ali zbog svog specifičnog izgleda, veličine i komfora doživljavaju se kao „čvrsti objekti“ u kampu, a predstavljaju revoluciju u kamp smještaju u Europi.³²

Mobilne kućice su postale snažan čimbenik konkurentnosti kampa u nekoliko aspekata:³³

- **Kvaliteta:** nude komfor, kvalitetan smještaj apartmanskog tipa i dodatnu intimu,
- **Financije:** rok povrata investicija je kratak te se pokazuje da je prihod po smještajnoj jedinici u kampu značajno viši kada je na toj smještajnoj jedinici mobilna kućica u odnosu na ostalu pokretnu kamping opremu,

³¹ Ibidem

³² Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine kampovi, Narodne novine, (85/2015), https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_06_54_1409.html (15.09.2018.)

³³ Gržinić J., Bevanda, V.: op. cit., str. 164.

- **Marketing:** gosti mobilnih kućica više nisu samo kamping gosti. Tržište za mobilne kućice u kampovima nalazi se među hotelskim, apartmanskim gostima i gostima turističkih naselja.
- **Tehnologija:** proizvodi koji dolaze na tržište su sofisticiraniji, komforniji i prostraniji

Svojim vanjskim oblikom mobilne kućice počinju nalikovati klasičnim kućama pa već imaju kat. Očekuje se daljnji razvoj tržišta mobilnih kućica i to sve većih i komfornijih. Danas postoje mobilne kućice veličine 50 i 60 m², te se smještaj u njima ne razlikuje od smještaja u bungalovima.

Zadnji trend u razvoju kamping proizvoda je „kamperizam“. „Kamperizam“ podrazumijeva odnose i pojave na putovanju vezane za autodomove tj. kampere.

Definirani su i trendovi u kamperskom turizmu kao što su:³⁴

- „trend sive kose“-stariji korisnici kampera,
- povećana prodaja kampera,
- veća prodaja rabljenih kampera,
- lakša vozila,
- kvalitetniji uvjeti za kampere.

Kupnja kampera i dalje je u trendu, ali u kriznim vremenima porast je najam kampera.

Također je vidljiv i porast internetskog zakupa za 45 %.³⁵

³⁴ Ibidem

³⁵ Ibidem

3. KAMPING TURIZAM U REPUBLICI HRVATSKOJ

Hrvatska posjeduje raznolik krajolik, tisuću otoka i otočića, poluotoka i zaljeva, a sve to Hrvatsku čini idiličnom i veličanstvenom. Hrvatska je mjesto gdje se dani mogu provesti pod sunčanim plavim nebom i tople noći pod zvjezdama, zemlja kao stvorena za kampiranje. Gotovo 90% hrvatskih kampova smješteno je duž jadranske obale ili na otocima, a ostatak se nalazi u blizini rijeka i jezera.

Hrvatska je osma u Europi prema ostvarenom turističkom prometu u kampovima, što pokazuje da smo s kampovima konkurentniji na tržištu nego s drugim vrstama smještaja. Prema raspoloživom prihvatnom kapacitetu kampova, Hrvatska se rangirala na deveto mjesto među 29. europskih zemalja. Hrvatska je na četvrtom mjestu, odmah iza tržišnih lidera Francuske, Španjolske i Italije na međunarodnom kamping tržištu.³⁶

3.1. Obilježja kamping ponude u Republici Hrvatskoj

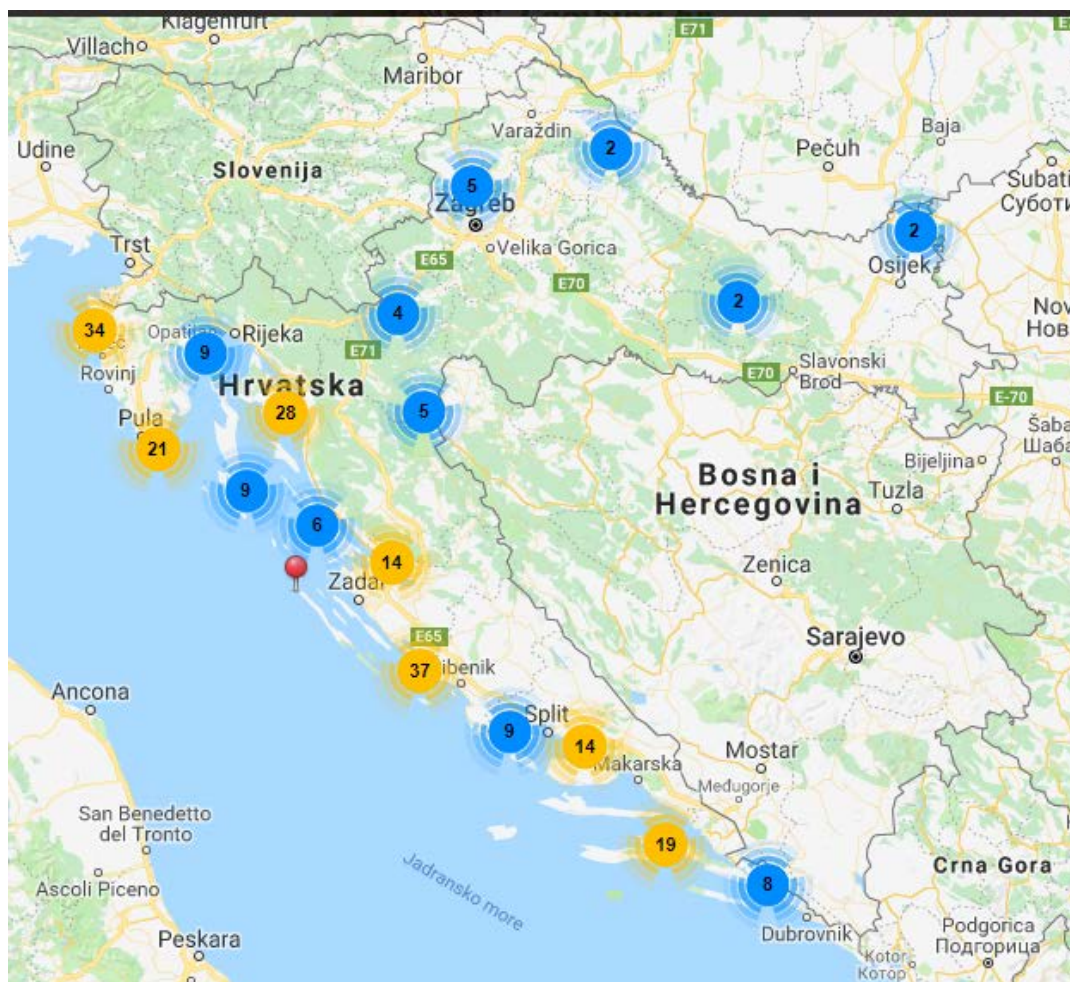
Kamp je jedan od najpopularnijih oblika smještaja u Hrvatskoj i 25% svih turističkih noćenja se ostvaruje u kampovima - kampisti su uvijek dobrodošli gosti Hrvatske obale. Danas je većina kampova u privatnom vlasništvu, što je rezultiralo u različitijom i kvalitetnijom ponudom kampova - komercijalna konkurencija je povoljna za kampiste. U novije vrijeme mogućnost smještaja u kampu isto tako obuhvaća mobilne kućice, bungalove i apartmane što je dodatno podiglo razinu hrvatskog kampiranja.³⁷

Hrvatska danas u 2018. godini ima 640 kampova, od čega 187 srednje-velikih kampova te 453 manjih obiteljskih kampova u domaćinstvima, seoskim domaćinstvima i kamp odmorišta. Ukupni smještajni kapacitet naših kampova iznosi 242.271 osoba – dok prosječan hrvatski kamp može primiti 379 osoba (prosječni srednje-veliki kamp može primiti 1.191 osoba, a prosječni mali kamp 43 osobe).

³⁶ Turizmoteka, www.turizmoteka.hr (01.10.2018.)

³⁷ Ibidem

Slika 1: Prostorni smještaj kampova u Republici Hrvatskoj

Izvor: Kamping udruženje Hrvatske, <https://www.camping.hr/hr/hrvatski-kampovi> (20.09.2018.)

Najrazvijenije regije po broju kampova, njihovih kvaliteta i kapaciteta su Istra i Kvarner. Dalmacija je najatraktivniji dio Hrvatske zbog prirodnih ljepota i morske obale. Većina kampova se nalazi duž jadranske obale nadomak plaža.

U ukupnim kamping kapacitetima Hrvatske (gledano kao „broj kreveta-osoba“), Istarska županija sudjeluje sa 53,8%, a slijede Primorsko-goranska sa 20,1% i Zadarska županija sa 11,0% kamping kapaciteta RH. Splitsko–dalmatinska županija sudjeluje u kamping kapacitetima sa 4,6%, Šibensko-kninska sa 4,0%. Drugim riječima, pet hrvatskih županija ostvaruje 93,5% svih kamping noćenja.³⁸

³⁸ Cvelić Bonifačić, J.: op. cit., str. 38.

Tabela 1: Turistički dolasci i noćenja u kampovima Republike Hrvatske 2016. i 2017. godine

RH ukupno i županije	01.01.2017.- 01.11.2017.		01.01.2016.- 01.11.2016.		%	
	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja
Istarska	1 300 865	9 840 548	1 188 543	8 949 902	109,45 %	109,95 %
Primorsko-goranska	569 855	3 568 445	544 708	3 391 709	104,62 %	105,21 %
Zadarska	302 967	2 195 713	280 619	2 030 088	107,96 %	108,16 %
Splitsko-dalmatinska	190 513	1 091 904	173 022	1 005 020	110,11 %	108,65 %
Šibensko-kninska	138 036	952 064	122 745	894 371	112,46 %	106,45 %
Ličko-senjska	99 339	601 038	91 858	565 061	108,14 %	106,37 %
Dubrovačko-neretvanska	105 773	494 259	93 101	438 062	113,61 %	112,83 %
Karlovačka	96 518	178 427	84 306	152 895	114,49 %	116,70 %
Zagrebačka	14 248	22 315	9 982	15 798	142,74 %	141,25 %
Grad Zagreb	5 136	11 656	4 009	8 427	128,11 %	138,32 %
Krapinsko-zagorska	805	2 017	739	2 143	108,93 %	94,12 %
Osječko-baranjska	963	1 351	625	957	154,08 %	141,17 %
Sisačko-moslovačka	232	383	102	151	227,45 %	253,64 %
Požeško-slavonska	185	326	0	0	-	-
Koprivničko-križevačka	96	119	87	114	110,34 %	104,39 %
Ukupno	2 825 531	18 960 565	2 594 452	17 454 704	108,91 %	108,63 %

Izvor: obrada autora prema podacima Državnog zavoda za statistiku, www.dzs.hr (22.09.2018.)

Hrvatski turizam u 2017. godini ostvario je povijesne turističke rezultate. Dugo najavljivani i iščekivani rekord od 100 milijuna noćenja tako je po prvi puta u hrvatskoj povijesti zabilježen i u sustavu eVisitor koji sadrži turistički promet ostvaren u

komercijalnim i nekomercijalnim objektima te nautičkom charteru. Kampovi su u 2017. godini ostvarili do 1.11., 18.960.565 noćenja (+8,63 u odnosu na 2016. godinu), što (po novom načinu prikupljanja podataka eVisitora) čini 19% ukupnih turističkih noćenja u RH.³⁹

3.2. Kategorizacija kampova u RH

Kategorizacija je postupak i način utvrđivanja vrste i kategorije objekta. Ponovna kategorizacija odnosno rekategorizacija je postupak i način provjere ispunjavanja uvjeta za utvrđenu vrstu i kategoriju.⁴⁰

Kamp ima četiri kategorije, a to su: dvije, tri, četiri i pet zvjezdica.

Kampovi kategorizirani prema broju zvjezdica zadovoljavaju određenu razinu kvalitete.⁴¹

- kampovi označeni s 5 zvjezdica-ekskluzivni kampovi
- kampovi označeni s 4 zvjezdice-prvoklasni kampovi
- kampovi označeni s 3 zvjezdice-prosječni kampovi
- kampovi označeni s 2 zvjezdice-kampovi dodatnog standarda.

Prilikom kategorizacije kampa, potrebno je utvrditi neke uvjete kako bi se zadovoljili standardi. Standardi su navedeni u tabeli 2 koja slijedi.

Tabela 2: Standardi kategorizacije kampova u RH

STANDARD	OPIS STANDARDA
Pristup i ulaz u kamp	Uređenost prilaznih cesta, jedan ili dva ulaza, osvijetljenost u noćnim satima, rampa na ulazu kampa, itd.
Recepcija kampa	Grijana ili klimatizirana recepcija, služe li se zaposlenici stranim jezicima, mogućnost upotrebe telefona, interneta, prve pomoći, postoje li brošure i informacije o dodatnoj ponudi regije, vizualni dojam recepcije, itd.

³⁹ Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr (22.09.2018.)

⁴⁰ Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine kampovi, Narodne novine (85/2015), https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_06_54_1409.html (20.09.2018.)

⁴¹ Sladovljek, J.: Praktični riječnik kamping pojmova, Master Studio, Poreč, 2011. str. 163.

Cestovna infrastruktura kampa	Sve parcele i kamp mjesta lako dostupna i povezana putovima, jesu li putovi noću osvijetljeni
Kamp mjesta/parcele	Uredno pripremljene i označene, odgovarajuće veličine, s parkirnim mjestom, opremljenost priključcima za struju, vodu, odvod, itd.
Sanitarije	Broj sanitarnih čvorova u skladu s veličinom kampa, dostupnost tople vode, tuševa, popločenost podova i zidova, električne utičnice za brijache aparate, ogledala, držači za ručnike, police... Nadalje, kvalitetna ventilacija sanitarnih prostora, prikladno osvjjetljenje , opće stanje i čistoća sanitarnog prostora, itd.
Praonica rublja	Dostupnost i opće stanje prostora za pranje rublja
Dječja igrališta	Broj i veličina igrališta, količina sadržaja i dostupnih elemenata za igru
Zona za roštilj	Dostupnost zone za pripremanje roštilja, usuglašenost sa zdravstvenim i sigurnosnim standardima (prevencija požara)
Sakupljanje otpada	Dostupnost kontejnera i mjesta za prikupljanje smeća, ekološko odvajanje otpada, itd.
Opće karakteristike kampa	Uklopljenost u prirodno okruženje (šuma, travnjak...), čistoća plaže ako kamp njome raspolaže, održavanje opreme za kampiranje unutar kampa (mobilne kućice, kućice za najam...), itd.

Izvor: obrada autora prema Kamping udruženje Hrvatske, <https://www.camping.hr/hr/kampiranje-hrvatska/kamp-kategorije> (25.09.2018.)

Na temelju standarda određuje se kategorija kampova. Ukoliko kamp nije zadovoljio neki od navedenih standarda tada će imati manje zvjezdica.

Prvi kamp s 5 zvjezdica u Hrvatskoj nalazi se na otoku Krku u sklopu Valamar hotela. To je ujedno i prvi obiteljski eko kamp s 5 zvjezdica na hrvatskom dijelu Jadrana.

Ovo jedinstveno *eco-friendly* obiteljsko kamping ljetovalište s kapacitetom za 1300 osoba, smješteno nadomak grada Krka, nudi niz novih dodatnih sadržaja na svojih 11 hektara površine: glamping šator, dječje vođeno igralište, središnji trg s trgovinama, pekarnicom i ostalim sadržajima i još mnogo toga.⁴²

3.3. Suvremeni i tradicionalni kamping turizam

U literaturi se nedovoljno ističe povjesna uloga koju je kampiranje imalo u omasovljenju turističkih putovanja u svijetu i kod nas. Zaboravalja se da su upravo kampisti bili prvi putnici koji su zbog rekreacije putovali na odmor u prirodu, pa su i danas u suvremenom turizmu, oni većina među onim putnicima koji su više od ostalih motivirani željom za boravak u prirodi.⁴³

Počeci odmorišnog kampiranja sežu u rane 1990. godine i vežu se uz britansko područje gdje je organizirano prvo rekreativno kampiranje. Na tom području je također tiskan prvi priručnik za kampiste. Za organizaciju prvog rekreativnog kampiranja zaslužan je Robert Baden-Powell koji je poveo dvadesetak mladih izviđača na višednevni izlet s noćenjima u šatorima na otok Brownsea.⁴⁴

Pravim se osnivačem modernog odmorišnog turističkog kampiranja ipak smatra Thomas Hiram Holding, koji je 1908. godine izdao Priručnik za kampiste. Priručnik je izdao na osnovi svog vlastitog iskustva s kampiranja u škotskim planinama. Također je zaslužan i za osnivanje prve organizacije u svijetu koja je zastupala interese kampista i poticala takav način rekreacije-Udruga kampista koja je osnovana 1901. godine u Londonu.⁴⁵

Od sredine 20. stoljeća slijedio je intenzivni razvoj suvremenog masovnog odmorišnog turizma, koji se velikim dijelom oslanjao na kamping turizam. U prvom razdoblju glavna kamperska oprema je bila šator jer je za turiste bio cjenovno prihvatljiva vrsta smještaja. Uglavnom su prevladali mladi gosti, brojne obitelji s

⁴² Valamar Riviera, <https://valamar-riviera.com/hr/mediji/priopcenja-za-medije/valamarovi-kampovi-krk-i-lanterna-dobitnici-priznanja-za-inovativnost/#image-0> (25.09.2018.)

⁴³ Čorak, S. i suradnici: Hrvatski turizam: plavo, bijelo, zeleno, Institut za turizam, Zagreb, 2006., str. 68

⁴⁴ Ibidem

⁴⁵ Ibidem

malom djecom, tj. turisti slabijeg imovinskog stanja. Motivacija za dolazak u kamp je naglašen osjećaj slobode i nesputanost te želja za druženje.⁴⁶

Tabela 3: Usporedba obilježja suvremenog kamping turizma s kampiranjem iz prošlog stoljeća

TRADICIONALNI KAMPING 1950.-1990. SUVREMENI KAMPING od 1991. nadalje	
Obilježja kampinga	
• Jeftin način provođenja odmora	• Skup način provođenja odmora, pomalo elitan • „hotelska industrija na otvorenom“
• Osnovni motiv putovanja: boravak u prirodi • Osnovni preduvjeti putovanja: lijepo vrijeme bez padalina • Obilježja putovanja: velika sloboda, nesputanost i pokretljivost kampista • Način putovanja: cestovnim prometnicama • Razdoblje putovanja: ljeti • Trajanje putovanja: tranziti ili dulji boravak zbog prihvatljive cijene smještaja	
Oprema za kampiranje	
• Jeftina oprema • Šator ili kamp prikolica • Sva se oprema kupuje kod kuće i vozi sa sobom	• Skupa specijalna oprema • Vrhunski tehnički i tehnološki dobro opremljen luksuzni i komforni autodom ili pokretna kućica • Šator postavljen u kampu za najam • Oprema se donosi, ali i iznajmljuje u kampu
Gosti kampa	
• Zaljubljenici u prirodu • Naturisti	
• Brojne obitelji s malom djecom/skupina prijatelja • Mladi	• Parovi/s partnerom, obitelji, skupina prijatelja • Srednja dob i mlađi

⁴⁶ ibidem

• Masovno: svi turisti slabijeg materijalnog statusa	• Određeni tržišni segmenti: bogatiji turisti jako ekološki svjesni ili siromašnije obitelji i mladi
Ponašanje u kampu	
• Brižan odnos prema zaštiti okoliša i ekologiji	
• Naglašena socijalna dimenzija međusobnog druženja • Pasivan odmor, kupanje i sunčanje	• Međusobno druženje, ali uz poštivanje privatnosti • Aktivan odmor, sudjelovanje u raznim aktivnostima i sadržajima boravka u destinaciji

Izvor: Čorak, S. i suradnici: Hrvatski turizam: plavo, bijelo, zeleno, Institut za turizam, Zagreb, 2006., str. 70.

Danas je kampiranje u određenoj mjeri i u razvijenim turističkim zemljama poprilično skupo gdje glavna vrsta smještaja postaje vrhunski opremljen komforan klimatiziran autodom ili prostrana pokretna kućica sa svim uobičajenim kućanskim aparatima od televizora, perilice posuđa ili rublja, telefonskih priključaka. Oprema za kampiranje je u današnje vrijeme sve skuplja i naprednija. Autodomovi i pokretne kućice su sve modernije i duže, šire, bolje opremljene a sve to zahtijeva veliki trošak. Moderni kampist, ako se odluči za boravak u šatoru, radije ga iznajmljuje pa makar platio više. Razlog tomu je da bi radije platio više nego da troši svoje vrijeme na odmoru na njegovo postavljanje. Kampisti pridaju veliku važnost ambijentu u kojem je kamp smješten te odnosu prema okolišu.⁴⁷

Glavni gosti kampova danas su zaljubljenici u prirodu, naturisti, ekološki svjesni putnici, sad nešto stariji turisti koji su prije u kampove dolazili s roditeljima i prijateljima i slične kategorije putnika željnih boravka u čistoj i onečićenoj prirodi.⁴⁸

Na prostoru današnje Republike Hrvatske kamping turizam se počeo intenzivnije razvijati od sredine prošlog stoljeća. Snažniji razvoj kampiranja započeo je tek nakon 60-ih godina 20.st., iako su prvi kampovi kod nas izgrađeni još prije Drugog svjetskog

⁴⁷ Čorak, S. i suradnici: op. cit., str. 71

⁴⁸ Čorak, S. i suradnici: op. cit., str. 71

rata na otocima Krku i Rabu. Prvi inozemni gosti u našim kampovima bili su iz Njemačke i tadašnje Čehoslovačke, a ostvarivali su 190 tisuća noćenja.⁴⁹

Suvremeni kamping turizam je u 21. stoljeću poprimio i neka nova obilježja, pa ga ponajprije svega simbolizira drugačiji stil života.

⁴⁹ Sladoljev, J.: op. cit., str. 71

4. OBILJEŽJA KAMPOVA U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJI

Karlovačka županija sa svoje tri turističke mikroregije – pokupskom, kordunsko-plitvičkom i ogulinskom turističkom mikroregijom, nakon grada Zagreba, najjača je turistička destinacija kontinentalne Hrvatske.⁵⁰

Potencijal za kampovima u karlovačkoj županiji postoji samo ga treba iskoristiti na prihvatljiv način te omogućiti daljnji razvoj kampova. Većina kampova je smještena uz rijeke ali i uz nacionalni park.

U Karlovačkoj županiji smjestilo se 9 kampova, od kojih je u ovom radu opisano 5. To su kamp Slapić, Radonja, Plitvice Holiday Resort, Sabljaci te robinzonski kamp Leskar. Valja napomenuti kako Plitvice Holiday Resort (bivši Turist Grabovac) većim dijelom pripadaju Ličko-senjskoj županiji, a tek jednim dijelom Karlovačkoj županiji.

4.1. Kamp „Slapić“

Kamp Slapić je kamp sa 4 zvjezdice i posluje od 2002. godine. Nalazi se uz rijeku Mrežnicu u veoma slikovitom krajoliku, nedaleko od grada Duge Rese. Udaljen je 60 km od Zagreba i 15 km od Karlovca. Kampu se može prići s dvije strane. Kamp se prostire na 4 hektra, ima 100 smještajnih jedinica te može primiti 300 gostiju.

Slika 2: Ulaz u kamp Slapić

Izvor: Croatia.hr, <https://croatia.hr/hr-HR/Odredista/Mjesto/Duga-Resa/Kamp/Slapic-Camping?bGNcMTU5NixwXDUxMA%3D%3D> (02.10.2018.)

⁵⁰ Karlovačka županija, <https://www.kazup.hr/o-zupaniji/gospodarstvo/turizam.html> (27.11.2018.)

U kampu se nalaze drveni šatori i mobilne kućice.

U kampu se nalazi ukupno 100 omeđenih parcela s priključcima na struju i vodu. Parcele su površine 90-120 m², a dostupni su i moderni sanitarni čvorovi.

Drveni šatori s terasama iznad same rijeke Mrežnice pružaju mogućnost za idealan odmor za dvoje. Šatori su opremljeni madracem i prostorom za stvari te ugodnim uređenjem terase za potpuni užitek u prirodi.

Mobilne kućice površine su 30 m² (7,5 x 4 m). Sastoje se od potpuno namještene dvije spavaće sobe od kojih je jedna s bračnim krevetom i jedna sa 3 dječja kreveta, dnevnog boravka s kuhinjom, kupaonice, te natkrivene terase. Idealno je za obitelj od 2 odrasle osobe i 3 djece.⁵¹

U sklopu kampa nalazi se i restoran i bar. Restoran nudi riblje i mesne jelovnike *a la carte*. Smješten je u okruženju s puno zelenila i osvježavajućem hladu. Restoran ima terasu na rijeci Mrežnici, i natkrivenu terasu koja može biti u potpunosti zatvorena u slučaju hladnog vremena. Kamp nudi različite mogućnosti rekreacije, zabave i sporta. U kampu je smještena atraktivna plaža na rijeci Mrežnici s nekoliko intimnih otočića i slapova na kojima se može potražiti osvježenje ili uživati u ribolovu. A zanajmlađe goste u sklopu kampa nalazi se i novo uređeno dječje igralište.⁵²

U blizini kampa nalaze se i sportski tereni za tenis, odbojku na pijesku, stolni tenis, paintball.⁵³

Kamp je ujedno i dobitnik brojnih nagrada za kvalitetu kao što su:⁵⁴

- Croatia's best campsite 2015. – 2010.
- OK Mini Camps – selected small campsides
- Turistički cvijet – kvaliteta za Hrvatsku 2013.
- Camping.Info – 100 najboljih kampova u Europi – 2015.

⁵¹ Camp Slapić, , <http://www.campslapic.hr/> (02.10.2018.)

⁵² Ibidem

⁵³ Ibidem

⁵⁴ Camping, www.camping.hr (02.10.2018.)

Tabela 4: Cjenik usluga u kampu Slapić za 2018. godinu

Vrsta usluge	01.04.- 31.05.	01.06.- 30.06.	01.07.- 31.08.	01.09.- 30.09.	01.10.- 31.10.
Odrasli	40,00 kn	50,00 kn	60,00 kn	50,00 kn	40,00 kn
Djeca 5-12 god.	25,00 kn	30,00 kn	40,00 kn	30,00 kn	25,00 kn
Automobil	35,00 kn	40,00 kn	50,00 kn	40,00 kn	35,00 kn
Kamp prikolica	45,00 kn	50,00 kn	60,00 kn	50,00 kn	45,00 kn
Šator	35,00 kn	40,00 kn	50,00 kn	40,00 kn	35,00 kn
Motor	30,00 kn	35,00 kn	45,00 kn	35,00 kn	30,00 kn
Kamper-kombi	70,00 kn	75,00 kn	90,00 kn	75,00 kn	70,00 kn
Struja	30,00 kn	30,00 kn	30,00 kn	30,00 kn	30,00 kn
Kućni ljubimci	20,00 kn	20,00 kn	20,00 kn	20,00 kn	20,00 kn
Autobus	80,00 kn	80,00 kn	150,00 kn	80,00 kn	80,00 kn
Vrsta usluge	01.04.- 31.05.	01.06.- 30.06.	01.07.- 31.08.	01.09.- 30.09.	01.10.- 31.10.
Drveni šator	250,00 kn	300,00 kn	400,00 kn	300,00 kn	250,00 kn
Vrsta usluge	01.04.- 31.05.	01.06.- 30.06.	01.07.- 31.08.	01.09.- 30.09.	01.10.- 31.10.
Mobilna Kućica	400,00 kn	600,00 kn	850,00 kn	600,00 kn	400,00 kn

Izvor: Camp Slapić, <http://www.campslapic.hr/> (02.10.2018.)

Iz tabele 4 mogu se uočiti cijene usluga u kampu Slapić za 2018. godinu. Cijene su najviše tijekom špice ljetne sezone (01.07.-31.08.). U cijene je uključen PDV, ali nije boravišna pristojba koja iznosi za odrasle osobe 5,00 kn, a za djecu od 12 do 18 godina 2,50 kn. Za djecu mlađu od 12 godina pristojba se ne naplaćuje.

Među najviše posjetitelja kampa ubrajaju se turisti iz Nizozemske, Njemačke, Belgije, Velike Britanije, Austrije i Hrvatske. Gotovo 90% svih dolazaka i noćenja čine gosti iz Zapadne Europe.

Kamp "Slapić", u punoj sezoni ima 25 zaposlenih, otvara se početkom travnja i prima goste do posljednjeg dana mjeseca listopada. U predsezoni redoviti gosti "Slapića" su umirovljenici iz Skandinavije, Velike Britanije i drugih zapadnoeuropskih zemalja, koji ne vole ekstremne ljetne vrućine, a isti gosti osiguravaju popunjenost kampa na

razini 60 do 70 posto i u sezoni od početka rujna do zatvaranja kampa krajem listopada.⁵⁵

Prosječno noćenje po gostu iznosi 2,7 do 3, što ovisi i o vremenskim prilikama. Dio gostiju provede čitav svoj godišnji odmor u "Slapiću". Turisti odlaze i na jednodnevne izlete i do Plitvica ili Jadrana, ali kamp je sa svojom jedinstvenom ljepotom Mrežnice i još uvijek očuvanim mirom i visokim standardom smještaja ishodište za kvalitetan godišnji odmor. S daljnjim razvojem poslovanja kampa, morat će se planirati vrlo oprezno, jer kamp je već sad na rubu granice prihvatnog kapaciteta koju ne bi smio prijeći želi li ostati kamp koji nudi mir i osobno uvažavanje svakoga gosta.⁵⁶

4.2. Kamp „Radonja“

Kamp Radonja je kamp otvoren novijeg datuma. Nalazi se 10-ak kilometara od Karlovca u malom mjestu Tušilović i 40 km od Zagreba. Zahvaljujući svojoj lokaciji u blizini autoceste Zagreb – Karlovac te ceste D1, Radonja je često usputno mjesto za zaustavljanje na putu do Plitvica, Slunja-Rastoka ili Terma Topusko, kao i za kraći ili duži odmor na putu za Jadransku obalu ili na povratku s nje.⁵⁷ Kamp je otvoren većim dijelom godine, a gosti mogu svoje kamp prikolice ostaviti i preko zime. U blizini kampa se nalazi benzinska postaja, trgovina s osnovnim namirnicama te restoran koji je udaljen svega 1,5 km i nudi bogati meni domaće i internacionalne kuhinje.

Slika 3: Ulaz u kamp Radonja

Izvor: Camping.hr, <https://www.camping.hr/hr/kampovi/radonja> (03.10.2018.)

⁵⁵ Turizmoteka, <https://www.turizmoteka.hr/ekstra/u-posjeti/slapić-kamp-koji-je-narastao-do-granica-održivosti/> (03.10.2018.)

⁵⁶ Ibidem

⁵⁷ Camping.hr, <https://www.camping.hr/hr/kampovi/radonja> (03.10.2018.)

Kamp se prostire na 4 hektra, a kampiralište se nalazi u zelenoj dolini mirnog hrvatskog dijela. Kamp se nalazi duž obale mirne i čiste rijeke Radonje, poznate po netaknutoj prirodi. Budući da je na takvom mjestu, ovo prijateljsko obiteljsko zemljište za kampiranje ima specifičan osjećaj koji se sastoji od zelenih površina i pogleda na zalazak sunca.⁵⁸

Kamp ima 25 parcela i može primiti do 40 osoba. Nudi osnovne kamping uvjete koji uključuju priključak za struju, kuhinju, WC, tuševe, blagavaonicu s perilicom rublja i opremom za glačanje, hladnjake, bežični pristup internetu, roštilj, stolni tenis i badminton teren.

Ovdje su dobrodošle obitelji s djecom i kućnim ljubimcima. Parkirna mjesta su dostupna kao dio kamp mjesta. Aktivnosti na ovom području će svakako privući ljubitelje prirode. Neke od aktivnosti koje se mogu naći u kampu su: kupanje u rijeci Radonji, ribolov, kanu, kajak, šetnja i vožnja biciklom uz obalu rijeke. Budući da je oko 60 km od nacionalnog parka Plitvička jezera, kamp Radonja je mjesto za cjenovno prihvatljiviji smještaj. Kamp je vrlo lako pronaći jer se nalazi u blizini glavne državne ceste (D1) koja povezuje kontinentalnu Hrvatsku sa svojom Jadranskom obalom.⁵⁹

Tabela 5: Cjenik usluga u kampu Radonja za 2018. godinu

Vrsta usluge		Cijena (dnevno)
Kampiranje po odrasloj osobi		35,00 kn
Djeca od 5 do 12 godina		20,00 kn
Djeca do 5 godina		0,00 kn
Auto		30,00 kn
Kamp prikolica		35,00 kn
Kamp automobil		65,00 kn
Motor		25,00 kn
Bicikl		15,00 kn
Šator		25,00 kn

⁵⁸ Camping Croatia, <https://www.campingcroatia.net/camping-radonja-tusilovic-karlovac/> (15.10.2018.)

⁵⁹ Ibidem

Bus	80,00 kn
Struja	10,00 kn
Životinje	0,00 kn
Mašina za pranje rublja	30,00 kn
Hladnjak	0,00 kn
Boravišna pristojba po osobi	4,00 kn
Boravišna pristojba za djecu od 12 do 18 godina	2,00 kn

Izvor: Camp Radonja, <http://www.camp-radonja.com/> (04.10.2018.)

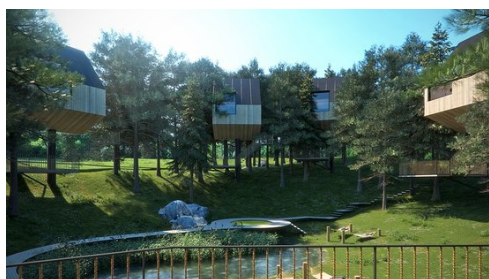
Cijene u kampu izražene su u kunama i odnose se na 2018. godinu.

4.3. Kamp „Plitvice Holiday Resort“

Kamp Plitvice Holiday Resort (ex. Turist) nalazi se 10 km od Nacionalnog parka Plitvička jezera, na glavnoj cesti prema Dalmaciji, jednoj od glavnih poveznica između središnje Europe i Jadranskoga mora.⁶⁰ Kategoriziran je s tri zvjezdice, a prvi je puta otvoren 1968. godine i može ugostiti 200 osoba. Od glavnog hrvatskog grada, Zagreba, udaljen je samo 90 minuta vožnje. Kamp je okružen visokim borovima i valovitim brežuljcima. Tijekom cijele godine posjećuju ga ljudi željni aktivnog odmora, prirodnih ljepota i dobre zabave, a u ljetnim mjesecima je nezaobilazna postaja na putu prema moru ili pri povratku s godišnjeg odmora. Plitvice Holiday Resort na ukupno 50.000 četvornih metara nudi smještaj u kampu, 22 komforne sobe, jedan luksuzni apartman, 10 mobilnih kućica, 6 indijanskih šatora, te 9 kućica kraj jezera i 5 kućica u krošnjama. Gostima su na raspolaganju restoran, recepcija, mjenjačnica, bankomat i dućan.

⁶⁰ Camping.hr, <https://www.camping.hr/hr/kampovi/plitvice-holiday-resort> (04.10.2018.)

Slika 4: Kućice u krošnj

Izvor: TripAdvisor, https://www.tripadvisor.com/Hotel_Review (28.12.2018.)

Za goste kampa osigurano je 95 kamp parcela i 22 kamp mjesta. Svaka kamp parcela ima osiguran priključak za električnu energiju. Dio parcela ima priključak za vodu, te odvod. Parcele su okružene zelenim površinama i crnogoričnim stablima, koja osiguravaju hlad u ljetnim mjesecima. Kamp ima dva sanitarna čvora od kojih je jedan nedavno renoviran. Gostima na usluzi stoji sušilica, daska za peglanje i pegla, perilica za rublje. Svim gostima osiguran je besplatan WiFi na području cijelog resorta. Kamp je službeno otvoren od 01.04. do 01.10., ali za toplijih sezona ostaje otvoren dulje.⁶¹

Exclusive su mjesta na centralnoj poziciji u kampu, daleko od ceste, velika mjesta u blizini bazena i sanitarnog čvora. Svi priključci se nalaze na parcelama. Premium parcele imaju priključke za vodu i struju, daleko su od ceste, velike su površine s pogledom, ravna mjesta za velike kampere i karavane. Nalaze se u blizini bazena i sanitarnog čvora. Komforne parcele imaju struju, velike su površine, bliže cesti, blizu vode, imaju mjesta za velike kampere, karavane i velike šatore, blizu su sanitara, sportskog terena i igrališta. Standardne parcele imaju manja mjesta, blizu su ceste. Imaju struju, mjesta za male/srednje kampere i šatore. U blizini se nalaze sportski tereni i igrališta. Kamp mjesta su mjesta za male i velike šatore. Travnato je područje, potreban je kabel za struju. U blizini su igrališta i sanitarni čvorovi.⁶²

Kao fuzija glamura i kampiranja, „glamping“ je način da se otkrijetu destinacije iz jedne potpuno drugačije perspektive. „Glamping“ je jedno osnovno iskustvo gdje se

⁶¹ Plitvice, <https://www.plitvice.com/hr/kamp-parcele/> (04.10.2018.)

⁶² Ibidem

može odabrati jedinstven smještaj, čudesna destinacija i gdje se može pripremiti za životno iskustvo bez žrtvovanja komfora.

Kućice u krošnji posjeduju jedinstveni dizajn luksuzne kuće u krošnji koji pruža savršenu priliku za ponovno povezivanje s prirodom i prekrasnom okolicom pružajući vam elegantan interijer, dizajniran za udobnost i opuštanje.⁶³ Pet posebno opremljenih kućica za četiri osobe nude udoban i luksuzan smještaj. Kućice su smještene visoko u krošnjama borova. Savršene su za odmor od užurbanosti i vreve svakodnevnog života. Privatnost je zajamčena drvećem, koji također nude ugodnu hladovinu u vrućim danima. Kućice su na raspolaganju cijelu godinu.⁶⁴

Kućice na jezeru imaju udoban interijer, šarmantan ambijent za jedinstven, ali profinjen bijeg od užurbanog života. Na jezeru se nalazi devet kućica gdje se može provesti odmor iz snova uz umirujući zvuk slapova. Većina kućica ima izravan pristup jezeru s malom plažom tako da se gosti mogu hladiti tijekom vrućih ljetnih dana. Kućice su na raspolaganju cijelu godinu.⁶⁵

Mobilne kućice nude smještaj u luksuzno opremljenim mobilnim kućicama. Svaka mobilna kućica ima terasu i bazen u kojoj gosti mogu uživati i opustiti se. Osiguran je besplatan WiFi, a kućice su na raspolaganju cijele godine.⁶⁶

Indijanski šatori čine indijansko selo sastavljeno od ukupno 6 tipa šatora indijanskih plemena, idealno je za pravi avanturistički odmor s obitelji, partnerom, prijateljima. U neposrednoj blizini indijanskog sela nalazi se dječje igralište, te novoizgrađeni bazen. Gosti koji borave u šatoru koriste zajedničku kupaonicu u neposrednoj blizini tipa šatora.⁶⁷

⁶³ Plitvice, <https://www.plitvice.com/hr/glamping/> (04.10.2018.)

⁶⁴ Ibidem

⁶⁵ Ibidem

⁶⁶ Ibidem

⁶⁷ Ibidem

Sobe imaju ugodno mjesto za kamping. Sobe nude komfor, luksuz i ugodnu atmosferu. U paviljonu 'Jelena' nalazi se 16 dvokrevetnih soba s potpuno opremljenim kupaonicama i grijanjem za hladnije dane. Moguće je rezervirati noćenje s doručkom, polupansion ili puni pansion. Sobe su na raspolaganju cijelu godinu.⁶⁸

Utri bungalova izgrađenih od drveta nalazi se ukupno šest dvokrevetnih soba sa pomoćnim krevetom. Moguće je rezervirati noćenje s doručkom, polupansion ili puni pansion. Svim gostima osiguran je besplatan WiFi. Bungalovi su na raspolaganju cijelu godinu.

Apartman Plitvice Holiday Resorta predstavlja vrhunac luksuza i komfora kako u kampu, tako i u čitavoj regiji. Apartman se naplaćuje uvijek po istoj cijeni, neovisno o broju osoba u njemu (max 5 osoba) i dostupan je cijelu godinu.

Restoran Plitvice Holiday Resorta nudi kušanje domaćih specijaliteta u izvornom ambijentu i ugodnoj atmosferi. U sklopu ugostiteljskog objekta nalazi se i Caffè bar koji nudi domaća pića i tople napitke. Novouređeni prostor terase caffè bara ugodno je mjesto za druženje. U blizini se nalazi i Pool bar koji je povoljno mjesto za rashlađivanje u ljetnim danima. Nude veliki izbor koktela, sladoleda, svježeg voća i hladnih napitaka.⁶⁹

Tabela 6: Cjenik usluga u kampu Plitvice Holiday Resort za 2018. godinu.

	01.04. - 17.06.	18.06. – 15.07.	16.07. – 20.08.
	01.10. - 31.10.	21.08. – 30.09.	
Kampiranje po osobi	56,00 kn	75,00 kn	78,00 kn
Djeca od 12 do 18 godina	56,00 kn	75,00 kn	78,00 kn
Djeca od 7 do 12 godina	38,50 kn	41,00 kn	41,00 kn

⁶⁸ Ibidem

⁶⁹ Ibidem

Djeca do 7 godina	Besplatno	Besplatno	Besplatno
„Premium“ mjesto	79,00 kn	99,50 kn	105,00 kn
„Comfort“ mjesto	71,00 kn	76,00 kn	89,00 kn
Standard mjesto	63,00 kn	63,00 kn	78,00 kn
Parcela za kampiranje	32,00 kn	32,00 kn	49,00 kn
Auto	16,00 kn	16,50 kn	17,00 kn
Mali šator (<4 m²)	23,50 kn	26,00 kn	26,00 kn
Veliki šator (>4 m²)	43,00 kn	48,00 kn	51,00 kn
Prikolica	48,00 kn	50,00 kn	52,50 kn
Kamper	48,00 kn	50,00 kn	52,50 kn
Autobus	91,00 kn	99,50 kn	107,00 kn
Motor	11,00 kn	12,00 kn	12,00 kn
Životinje	23,50 kn	26,00 kn	26,00 kn
Hladnjak	23,50 kn	26,00 kn	26,00 kn
Struja	Uključeno u cijenu	Uključeno u cijenu	Uključeno u cijenu
Naknada za prijavu po osobi	7,50 kn	7,50 kn	7,50 kn
Boravišna pristojba	7,00 kn	7,00 kn	7,00 kn
Boravišna pristojba za djecu od 7 do 18 godina	3,50 kn	3,50 kn	3,50 kn
Eko pristojba po danu	0,50 kn	0,50 kn	0,50 kn

Izvor: Plitvice, <https://www.plitvice.com/hr/> (05.10.2018.)

Cijene usluga izražene su u kunama i vrijede za 2018. godinu, a u cijenu je uključen i PDV.

4.4. Kamp „Sabljaci“ Ogulin

Kamp odmorište Sabljaci smješteno je pored jezera Sabljaci, udaljeno 4 km od grada Ogulina. Nalazi se u centru kontinentalne Hrvatske kojim prolaze gotovo svi prometni pravci iz Europe prema jadranskoj obali, autocesta A1/E71 i A6/E65 između

NP Risnjak i NP Plitvička jezera. Gostima je na raspolaganju 18 uređenih kamp parcela i 8 uređenih kamp mjesta, a svaki je na površini od 50 m². Mjesta imaju priključak za električnu energiju, pitku vodu i odvodnju. Na raspolaganju su i dvije obiteljske kupaonice, prostor za pražnjenje kemijskih zahoda, terasa sa roštiljem i priborom za roštilj, besplatan pristup internetu, zelenim površinama za igru i začinski vrt.⁷⁰

Jezero Sabljaci pruža mnogo mogućnosti za aktivni turizam: od sportskog ribolova (u kampu se prodaju i ribolovne dozvole), plivanja, SUP-a, jedrenja na dasci do šetanja i bicikliranja. Lokalnu gastronomiju moguće je upoznati u obližnjem gradu Ogulinu.

Slika 5: Kamp Sabljaci

Izvor: Avtokampi, <http://www.avtokampi.si/kamp/2/624/Sabljaci/> (10.10.2018)

Tabela 7: Cjenik usluga u kampu Sabljaci za 2018. godinu

Kamping komplet	01.09.-30.06	01.07.-31.08.
Kamping komplet sadrži: parcela (50m ²), 2 osobe, wc i tuš, pražnjenje, voda i struja	140,00 kn	160,00 kn
Bike kamping komplet: parcela, 1 osoba, 1 šator, 1 bicikl ili motor, wc, tuš, voda i struja	80,00 kn	100,00 kn

⁷⁰ Kamp odmorište Sabljaci, <https://kamp-odmoriste-sabljaci.hr/?lang=hr> (10.10.2018.)

Dodatna parcela	70,00 kn	100,00 kn
Dodatak: boravišna pristojba	Cijena	
Odrasli	5,50 kn	5,50 kn
Djeca 12-18 godina	2,75 kn	2,75 kn
Ostalo	Cijena	
Treća osoba	15,00 kn	20,00 kn
Djeca do 5 god.	Gratis	Gratis
Kućni ljubimac	15,00 kn	15,00 kn
Dnevni parking max 4 sata	Cijena	
Dnevni parking (bez noćenja) uključeno pražnjenje i wc i tuš	50,00 kn	70,00 kn
Dnevno extra	Cijena	
Voda	15,00 kn	15,00 kn
Struja	15,00 kn	15,00 kn
Tuš	15,00 kn	15,00 kn
Pražnjenje kemijskih wc-a	15,00 kn	15,00 kn
Pražnjenje sive vode	15,00 kn	15,00 kn
Korištenje perilice rublja	35,00 kn	35,00 kn
Korištenje sušilice rublja	35,00 kn	35,00 kn

Izvor: obrada podataka sa stranice <https://kamp-odmoriste-sabljadi.hr/?lang=hr> (10.10.2018.)

U cijenu je uračunat PDV i cjenik je važeći od 01. 01. 2018.

4.5. Robinzonski kamp „Leskar“

Robinzonski turizam ime je dobio prema glavnom liku Robinsonu Crusoeu iz istoimenog romana koji je, našavši se na pustom otoku, snalazio u prirodi kako je znao i umio da bi preživio. Na tragu toga, ovakva vrsta smještaja obično senalazi

izvan grada u osamljenijim mjestima gdje nema gužvi, buke, ali ni struje ni vode.⁷¹ Kamp je smješten u netaknutoj prirodi na obali rijeke Mrežnice i mjesto je mnogih prirodnih atrakcija. Posjetitelji mogu, osim u prirodnim ljepotama, uživati u raznim aktivnostima kao što je primjerice „rafting“. Osim toga, ovaj robinzonski odmor podrazumijeva smještaj u drvenim kućicama bez struje i vode. Projekt je realiziran sredstvima Ministarstva turizma i Karlovačke županije.⁷²

U kampu je moguće se smjestiti u drvenim kućicama koje su opremljene madracem na napuhvanje i plahtom, a postoji i mogućnost donošenja vlastitog šatora i može ga se smjestiti gdje gost želi. Ovo mjesto savršeno je za opuštanje, uživanje i bijeg od užurbane svakodnevice. U blizini kampa nalaze se slapovi u kojima se može uživati i isprobati „prirodne masaže“ ispod slapa.⁷³

Slika 6: Ulaz u robinzonski kamp Leskar

Izvor: Jutarnji list, <https://www.jutarnji.hr/domidizajn/eksterijeri/kamp-leskar-nedaleko-od-metropole/> (28.12.2018.)

Neke od aktivnosti koje se nude u robinzonskom kampu su: ribolov, planinarenje, rafting kanu-kajak. Za ribolov potrebna je ribolovna dozvola. Dnevna ribolovna dozvola za domaće i strane turiste iznosi 60 kn, a može se nabaviti na ovlaštenim prodajnim mjestima. Pored Duge Rese nalazi se brdo Vinica visoko 321 m koje je

⁷¹ Punkufer, <https://punkufer.dnevnik.hr/clanak/robinzonski-zivot-kraj-mreznice-u-kampu-leskar---529353.html> (10.10.2018.)

⁷² Održivi turizam, <http://www.odrzivi.turizam.hr/default.aspx?id=6935&pregled=1&gadatum=15.01.2018%2016:20:15> (12.10.2018.)

⁷³ Kamp Leskar, <http://www.kamp-leskar.hr/hr/o-kampu/> (15.10.2018.)

omiljeno odredište planirara i ljubitelja prirode. Slapovi Mrežnice idealni su za rafting ili vožnju kajakom. Mrežnica pruža velike mogućnosti za adrenalinski sport.⁷⁴

Tabela 8: Cjenik najma i smještaja u kampu Leskar za 2018. godinu

Od 01.05.-15.06.		
Vrsta usluge	Boravak	Cijena
Najam kolibe za 2 osobe	Po danu	180,00 kn
Noćenje u kampu odrasli	Po osobi i danu	60,00 kn
Noćenje djeca od 12-18 godina	Po osobi i danu	30,00 kn
Od 15.06.-15.09.		
Vrsta usluge	Boravak	Cijena
Najam kolibe za 2 osobe	Po danu	180,00 kn
Noćenje-odrasli	Po osobi i danu	70,00 kn
Noćenje-djeca od 12-18 godina	Po osobi i danu	35,00 kn
Od 15.09.-31.10.		
Vrsta usluge	Boravak	Cijena
Najam kolibe za 2 osobe	Po danu	150,00 kn
Noćenje-odrasli	Po osobi i danu	60,00 kn
Noćenje-djeca od 12-18 godina	Po osobi i danu	30,00 kn

Izvor: obrada autora prema podacima sa <https://relaxino.com/ponuda/najam-smjestaja-u-robinzonskom-kampu-leskar> (15.10.2018.)

Cijena po osobi uključuje smještaj po izboru, sanitarni čvor, mjesto za roštiljanje, osiguranje gostiju. Kod smještaja u kolibi uključen je madrac za spavanje. Boravak u kampu za djecu do 12 godina je besplatan. Boravišna pristojba nije uključena u cijenu a plaća se na recepciji.

⁷⁴ Ibidem

4.6. Usporedna analiza odabranih kampova u Karlovačkoj županiji

U ovome poglavlju navode se usporedni elementi analiziranih kampova. Elementi se sastoje od unutarnjih čimbenika poslovanja, odnosno elemenata na koje kamp može utjecati. Neki od elemenata su lokacija, sadržaji, kategorizacija, struktura gostiju, broj raspoloživih kapaciteta i ostalo.

Tabela 9: Usporedna analiza odabranih kampova u Karlovačkoj županiji

Usporedni elementi	Kamp Slapić	Autokamp Radonja	Kamp Plitvice Holiday resort	Kamp Sabljaci	Robinzonski kamp Leskar
Lokacija	Nalazi se uz rijeku Mrežnicu. Udaljen je od Zagreba 60 km a od Karlovca 15 km.	Smješten je uz rijeku Radonju. Nalazi se 10-km od Karlovca i 40 km od Zagreba.	Kamp se nalazi 10 km od NP Plitvička jezera uz rijeku Koranu. Od Karlovca je udaljen 70 km, a od Zagreba 130 km.	Udaljen je svega 4 km od Ogulina, 60-ak km od Karlovca i 120 km od Zagreba. Smješten je u blizini jezera Sabljaci.	Nalazi uz rijeku Mrežnicu. Od Karlovca je udaljen 20-ak km a od Zagreba 80 km.
Kategorija	4 zvjezdice	Nema kategorizaciju	3 zvjezdice	Nema kategorizaciju	Nema kategorizaciju
Broj raspoloživih kapaciteta	U kampu se nalaze drveni šatori i mobilne kućice. Kamp ima ukupno 100 omeđenih parcela i može primiti 300 osoba.	Kamp ima 25 parcela i može primiti 40 osoba.	22 sobe u bungalovima, jedan luksuzni apartman, 10 mobilnih kućica, 6 indijanskih šatora, 9 kućica kraj jezera i 5 kućica u krošnji. Kamp može ugostiti 200 osoba.	Gostima je na raspolaganju 18 kamp parcela i 8 kamp mjesta. Može primiti 80 osoba.	7 drvenih kućica

Vrsta kampa	Prema vrsti usluge je kamp naselje. Prema radnom periodu otvorenosti je sezonski kamp	Prema vrsti usluge je kamp odmorište. Prema radnom periodu otvorenosti je sezonski kamp.	Prema vrsti usluge je kamp naselje. Prema radnom periodu otvorenosti je cjelogodišnji kamp.	Prema vrsti usluge je kamp odmorište. Prema radnom periodu otvorenosti je sezonski.	Prema vrsti usluge je kampiralište. Prema radnom periodu otvorenosti je sezonski.
Sadržaji	U sklopu kampa se nalazi restoran i bar, plaža, igralište, iznajmljivanje kanua, tereni za tenis, odboku na pijesku, stolni tenis.	Kupanje u rijeci Radonji, ribolov, kanu, kajak, šetnje i vožnje biciklom.	U sklopu kampa nalaze se restoran i pool bar. Moguće aktivnosti su biciklizam, paintball, rafting, kajaking, slobodno penjanje, zip line, jahanje, ribolov, safari.	Kamp nudi mogućnost za sportski ribolov, plivanje, jedrenje na dasci, šetnju i bicikliranje.	U kampu se nudi mogućnost ribolova, planinarenja, rafting kanu-kajak.
Cijena	Cijene po osobi iznose od 40 do 60 kn, a za djecu od 25 do 40 kn..	Cijene po osobi iznose 35 kn dok je za djecu cijena 20 kn.	Cijena po osobi i za djecu od 12-18 godin iznosi od 56 do 78 kn. Za djecu do 12 godina cijene su od 38,50 do 41 kn.	Kamp nudi komplet uslugu od najma parcela za 2 osobe wc i tuš, pražnjenje wc-a, voda i struja a cijena iznosi od 140 do 160 kn	Cijene za odrasle osobe iznose od 150 do 180 kn, dok je za djecu cijena od 30 do 35 kn.
Sanitarije	Posjeduje: 2 sanitarna čvora, obiteljske kupaonice, dječje sanitarije, zaseban, prostor za previjanje, sanitarije	Nudi osnovne kamping uvjete kao što su kemijski wc, tuš, perilicu rublja, opremu	Kamp ima 2 sanitarna čvora, dječje sanitarije, sanitarije za invalide,	Kamp ima 2 sanitarna čvora, 2 obiteljske kupaonice, sudopere sa	Dostupan je wc sa tušem.

	za invalide, kabine za umivanje, sudopere sa toplom vodom, perilicu rublja, sušilicu rublja , prostor za pranje psa, kemijski WC	za glačanje rublja,sudopere sa toplom vodom	kabine za umivanje, sudopere sa toplom vodom perilicu rublja, sušilicu, rublja uslugu pranja i glačanja, prostor za pranje psa, kemijski WC	toplom vodom, perilicu rublja, sušilicu rublja, prostor za pranje psa, kemijski WC	
Struktura gostiju	Nijemci Nizozemci, Belgijanci, Skandinavci,Britanci, Austrijanci i Hrvati.	Nijemci, Austrijanci, Nizozemci, Šveđani, Talijani.	Nizozemci, Nijemci, Francuzi, Talijani, Austrijanci i Belgijci.	Slovenci, Nijemci, Talijani i Francuzi.	Hrvati, Mađari, Nijemci, Talijani, Slovenci.

Izvor: obrada autora (27.12.2018.)

Prvi element usporedbe je lokacija. Svi navedeni kampovi nalaze se u blizini rijeka kao što su Mrežnica, Korana, Radonja, ali i uz jezero Sabljaci. Kampovi su relativno blizu grada Karlovca, ali i Zagreba te je dobro prometno povezan. Do svih kampova je lako doći i postoje karte za lakše snalaženje.

Slijedeći element usporedbe je kategorija kampa. Kamp Slapić i kamp Plitvice Holiday Resort imaju kategorije jer su kamp naselja. Kamp Slapić ima 4 zvjezdice dok kamp Plitvice Holiday Resort ima 3 zvjezdice. Ostali kampovi koji su predmet analize kao što su Radonja, Sabljaci i Leskar nemaju kategorije jer su kamp odmorišta i kampirališta.

Nakon toga slijedi broj raspoloživih kapaciteta u kampu. Najveći površinom je kamp Plitvice Holiday Resort, ali najviše gostiju može primiti kamp Slapić.

Slijedeći usporedni element je vrsta kampa. Svi kampovi su sezonskog karaktera, tj. njihovo poslovanje traje od početka petog mjeseca do kraja desetog mjeseca kalendarske godine što znači da svi kampovi rade u ljetnim mjesecima. Kamp Slapić i

Plitvice Holiday Resort su kamp naselja jer u svojoj ponudi nude i ugostiteljske usluge. Ostali kampovi, Sabljaci, Radonja i Leskar su kamp odmorišta i kampirališta te nude jedino usluge smještaja.

Nakon toga slijedi element sadržaja u kampovima. Kamp Slapić u svojoj ponudi ima i restoran i bar. Restoran nudi riblja i mesna jela te a la carte. Što se tiče rekreacije nude se različite mogućnosti zabave. Gostima na raspolaganju stoji, odbojkaški i teniski teren, stolni tenis, paintball, ali se može iznajmiti kanu. Kamp Radonja za svoje goste nudi zabavne aktivnosti. Neke od njih su kupanje u rijeci Radonji, ribolov, kanu, kajaking, šetnje ili vožnje biciklom. Plitvice Holiday Resort imaju bogatu gastronomsku ponudu te se u kampu nalazi restoran i pool bar. Neke od aktivnosti koje se nude su planinarenje, paintball, biciklizam, rafting, jahanje, zip line. Kamp Sabljaci nema ugostiteljsku ponudu, ali zato gostima stoji na raspolaganju terasa sa roštiljem i priborom za roštilj. Jezero Saljaci nudi mogućnost za aktivni turizam pa tako gosti mogu uživati u sportskom ribolovu, plivanju, jedrenju na dasci, šetnjama i bicikliranjem. Robinzonski kamp Leskar svojim gostima nudi uživanje u ribolovu, rafting kanu-kajak, šetnjama i planinarenjem na obližnjem brdu Vinica.

Cijena u sezoni 2018. godine je slijedeći usporedni element. Cijene u svim kampovima su različite i varijaju tijekom kalendarskih mjeseci. Tako u kampu Slapić cijene po osobi iznose od 40 do 60 kn, dok su za djecu od 5 do 12 godina cijene od 25 do 40 kn. Za automobil kamp prikolice, šatore, kampere, motore, autobuse cijene iznose od 35 do 150 kn. Također se u kampu naplaćuje i struja koja iznosi 30 kn. Dopušteni su i kućni ljubimci. Njihov boravak iznosi 20 kn tijekom cijele sezone. Kampiranje u kampu Radonja iznosi 35 kn po osobi dok je za djecu od 5 do 12 godina cijena 20 kn. Cijene za automobile kampere, bicikle, šatore, motore iznose od 15 do 80 kn i ne mijenjaju se tijekom sezone. Cijena struje iznosi 10 kn, a boravak kućnih ljubimaca se ne naplaćuje. Plitvice Holiday Resort je najskuplji kamp i njegove cijene se mijenjaju ovisno o mjesecu. Kampiranje za odrasle osobe i djecu od 12 do 18 godina je od 56 do 78 kn, dok su za djecu od 7 do 12 godina cijene nešto jeftinije te iznose od 38,50 kn do 41 kn. Cijene za prikolice, kampere, autobuse, motore iznosi od 11 kn do 107 kn. Struja je uključena u cijenu, a boravak životinja iznosi od 23,50 kn do 26 kn. Kamp Sabljaci nudi komplet uslugu koja sadrži najam parcela za 2 osobe wc i tuš, pražnjenje wc-a, voda i struja a cijena iznosi od 140 do 160 kn

ovisno o mjesecu u kojem se boravi. Struja, voda, pražnjenje wc-a, boravak kućnih ljubimaca košta 15 kn po danu. Robinzonski kamp Leskar najam kolibe za 2 osobe iznosi od 150 do 180 kn ovisno o mjesecu boravka dok noćenja iznose 60 kn po danu i osobi.

Svaki kamp ima i svoje sanitarije. Pa tako svaki kamp osim Radonje i Leskara nudi 2 osnovna sanitarna čvora, obiteljske kupaonice, prostorije za peglanje i glačanje rublja. U kampu Radonja i Leskar nude se wc-i i tuševi.

Posljednji usporedni element je struktura gostiju prema mjestu boravka. Većina gostiju u kampovima dolazi iz Njemačke, Nizozemske, Slovenije, Austrije, Velike Britanije, Francuske, Italije, Poljske. Gosti iz zapadne Europe su višegodišnji gosti kampova dobne skupine između 40 i 60 godina.

5. KAMPOVI U IZGRADNJI U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJI

U Karlovačkoj županiji se trenutno izgrađuju 2 kampa. Jedan se nalazi u općini Barilović u mjestu Donji Velemerić, dok je drugi u općini Saborsko. U općini Saborsko kamp izgrađuje vlasnik kampa Slapić koji proširuje svoju kamping ponudu.

Kamp „Potok“ kapaciteta 300 osoba u naselju Saborsko izgrađuje se uz javnu prometnicu D42 koja povezuje Vrbovsko i Grabovac.

Projektom je predviđena izgradnja kampa s četiri zvjezdice prema Pravilniku o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine kampovi (NN 54/16), s 100 kamp jedinica u različitim sadržajima, odnosno predviđen je smještaj 300 gostiju.⁷⁵

- 50 kamp parcela s parkiranjem prosječne površine cca 80 m² (50% kapaciteta), s priključenjem na električnu energiju, od toga je 20 parcela s vodovodom i odvodnjom, što čini 40% od kamp parcela.
- 20 kamp mjesta.
- 30 glamping kućica s mogućnošću priključenja na struju, vodu i odvodnju.

Kamp je podijeljen u 4 cjeline:⁷⁶

1. Ulazni dio- sa dvosmjernom asfaltiranom prilaznom prometnicom, parkiralištem i recepcijom.
2. Smještajni dio s kružnom makadam prometnicom i kamp parcelama sa sanitarnim čvorom (1-50 parcela).
3. Smještajni dio s jednosmjernom makadam prometnicom oko koje se slobodno formiraju kamp mjesta sa sanitarnim čvorovima te vanjskim bazenom 6 x 12 m, za goste kampa – 20 kamp mjesta.
4. Smještajni dio s kružnom makadam jednosmjernom prometnicom i prostorom za postav glamping kućica, te centralnom zgradom – 30 mjesta za glamping kućice s mogućnošću priključenja na struju, vodu i odvodnju

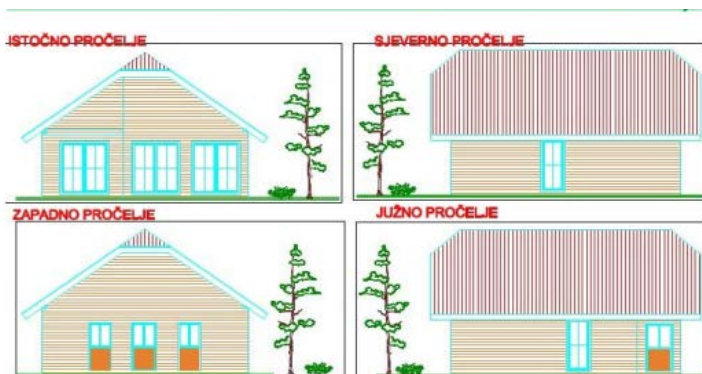
⁷⁵ Karlovačka županija, Elaborat zaštite okoliša postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš https://prostorno.kazup.hr/dokumenti/2018/ekotop_elaborat-zastite-okolisa_kamp_saborsko_16.2.18.pdf (20.11.2018.)

⁷⁶ Ibidem

Od građevina u kampu sagradit će se sljedeći fiksni objekti:⁷⁷

- Recepcija s pomoćnim prostorima za zaposlene (garderobe, sanitarije, spremište)
- Sanitarni čvor 1 (veći sanitarni čvor) i Sanitarni čvor 2 (manji sanitarni čvor)
- Centralni objekt glamping zone – zgrada u kojoj gosti mogu sami pripremiti i poslužiti sebi obrok i u kojem se nalazi i dnevni boravak s televizijom.

Slika 7: Recepcija s pomoćnim prostorima za zaposlene u kampu „Potok“

Izvor: Karlovačka županija, Elaborat zaštite okolišaza postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, <https://prostorno.kazup.hr/> (20.11.2018.)

Slika 8: Centralni objekt glamping zone

Izvor: Karlovačka županija, Elaborat zaštite okolišaza postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, <https://prostorno.kazup.hr/> (20.11.2018.)

⁷⁷ Ibidem

Kamp će biti izgrađen na površini od 3 hektara. Ukupna vrijednost investicije će biti oko 20 milijuna kuna. Po završetku ovog kampa u njemu bi trebalo biti zaposleno između 20 i 30 ljudi iz ovog kraja.

Sljedeći kamp koji se gradi je kamp Barilović u mjestu Donji Velemerić.

Prema strategiji razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine jedna od mjera koje obuhvaćaju željeni pomaci i razvoja turizma su razvoj i komercijalizacija niza novih, međunarodno konkurentnih sustava turističkih doživljaja kao što su sportski turizam, pustolovni i ruralni.⁷⁸

Unutar obuhvata UPU-a 4 planira se razvoj turističko-sportskih kapaciteta s visokom razinom „osjećaja za lokalno mjesto“, „atmosfera“, ugone i okolišne odgovornosti, a planiraju se sljedeći sadržaji:⁷⁹

- prostor za izgradnju i uređenje kampa (T3) i kupališta (R5) (u južnom dijelu obuhvata) s ponudom izvanmještajnih usluga (bazen, sadržaji za djecu, sadržaji za pustolovni turizam i sl.)
- prostor za izgradnju i uređenje sportsko-rekreacijskog centra (R1) (u sjevernom dijelu obuhvata) čime bi se realizirao kvalitetan sportsko-rekreacijski program regionalnog značaja, vodeći računa o mogućnosti etape realizacije.

Unutar kampa (T3) planira se izgraditi otprilike 80 smještajnih jedinica kapaciteta oko 280 postelja sa površinama za smještajne jedinice kao što su: šator, mobilne kućice, čvrsti smještajni objekti. Također se planira izgraditi i recepcija, trgovina, caffè bar, restoran, sanitarni čvorovi, površine s bazenom te zelene površine.

⁷⁸ Općina Barilović, Koncept najbolje uporabe zemljišta za dio prostor turističko-sportskog centra Korana <http://opcina-barilovic.hr/wp-content/uploads/2015/01/Zona-kampa1.pdf> (22.11.2018.)

⁷⁹ Ibidem

Slika 9: Planirani smještajni kapaciteti i troškovi kampa Barilović

SMJEŠTAJNI KAPACITETI – BEZ ČVRSTIH SMJEŠTAJNIH OBJEKATA		
OPĆI PODACI		
kategorija		5 *****
površina kampa		30.000 m2
ukupni broj smještajnih jedinica		80
broj gostiju (procjena)		280
KAPACITET - smještajne jedinice po zonama		
	ZONA	BROJ
mobilne kućice	A	16
parcele	B	40
smještajne jedinice u građevinama	C	14
smještajne jedinice u građevinama	D	10
UKUPNO		80
KAPACITET - smještajne jedinice po tipu		
	POVRŠINA	BROJ
mobilne kućice (32m2)	110 - 120 m2	16
parcele	100 - 110 m2	40
smještajne jedinice u građevinama	35 - 110 m2	24
UKUPNO		80
KAPACITET - smještajne jedinice po broju gostiju		
		BROJ
mobilne kućice	4 gosta/parcela	64
parcele	3 gosta/parcela	120
smještajne jedinice u građevinama	4 gosta/jedinici	96
UKUPNO (parcele i mobilne kućice)		280
TROŠKOVI		
OPĆI PODACI		
kategorija		5 *****
površina kampa		30.000 m2
BEZ ČVRSTIH SMJEŠTAJNIH OBJEKATA		
	JEDINIČNA CIJENA	UKUPNA CIJENA
GLAVNI ULAZ U KAMP I OGRADE		500.000,00
RECEPCIJA (50m2)	6.000kn/m2	300.000,00
SANITARNI ČVOR (150m2)	8.000kn/m2	1.200.000,00
PARCELE ZA MOBILNE KUĆICE U ZONI A (16)	60.000kn/parcela	960.000,00
PARCELE U ZONI B (40)	45.000kn/parcela	1.800.000,00
ČVRSTI SMJEŠTAJNI OBJEKTI (24)	400.000kn/jedinica	9.600.000,00
GLAVNE CESTE U KAMPU I NJIHOVA INFRASTRUKTURA		500.000,00
REKREACIJSKE ZONE S BAZENIMA		1.300.000,00
RESTORAN I CAFE BAR (200m2)	7.000kn/m2	1.400.000,00
SERVISNA ZONA		300.000,00
MARKET, TEENS CLUB,... (100m2)	5.000kn/m2	500.000,00
STRUJA – ZAKUP SNAGE		350.000,00
UREĐENJE ZONE UZ RIJEKU		1.600.000,00
KUPNJA MOBILNIH KUĆICA (16)	170.000kn/kućica	2.720.000,00
ALTERNATIVNI ENERGETSKI IZVORI I OSTALI EKOLOŠKI ELEMENTI		600.000,00
UKUPNO		23.630.000,00

Izvor: Općina Barilović, Koncept najbolje uporabe zemljišta za dio prostor turističko-sportskog centra Korana <http://opcina-barilovic.hr/wp-content/uploads/2015/01/Zona-kampa1.pdf> (22.11.2018.)

Iz priložene slike broj 9 možemo vidjeti da se planira izgraditi kamp s 5 zvjezdica. Predviđena površina kampa je 30 000 m². Kamp bi se sastojao od 80 smještajnih jedinica a procijenjeni broj gostiju je 280. Troškovi za izgradnju ovog kampa iznosit će 23.630.000,00 kn.

6. ZAKLJUČAK

U svijetu je razvoj kampiranja prošao dvije faze: prva se veže za tradicionalno, avanturističko, kvazi-robinzonsko kampiranje, dok je danas kampiranje u određenoj mjeri, u razvijenim turističkim zemljama, poprilično luksuzan oblik turizma. Važno je napomenuti da su 90.-ih godina osnovane dvije vrlo važne udruge za kamping turizam u Hrvatskoj: Kamping udruženje Hrvatske i Udruga kampista Hrvatske. Prema broju kampova vodeća kamping destinacija Europe je Francuska, zatim slijede Velika Britanija, Italija, Njemačka i Nizozemska. Promatrajući Europu, Hrvatska je jedna od omiljenijih kamping destinacija, no u tom okruženju također ima i vrlo jaku konkurenciju. Kamp je trenutno jedan od najpopularnijih oblika smještaja u Hrvatskoj i 25% svih turističkih noćenja se ostvaruje u kampovima. Kampisti su uvijek dobrodošli gosti Republike Hrvatske. Danas je većina kampova u privatnom vlasništvu, što je rezultiralo u različitijom i kvalitetnijom ponudom kampova. Većina kampova je smještena uz jadransku obalu te je Istra najrazvijenija regija po broju kampova. U kontinentalnoj Hrvatskoj kampovi su uglavnom smješteni uz hidrografske resurse (rijeke, jezera, rječice), što je slučaj i u Karlovačkoj županiji.

U ovom radu analizirani i uspoređeni su izgrađeni kampovi Karlovačke županije, ali se i navode kampovi koji će se tek izgraditi. Na temelju analize evidentirano je da su svi opisani kampovi smješteni uz rijeke i žele privući turiste zbog jedinstvenosti hidrografske resursa. Svi kampovi imaju raznoliku ponudu. Kamp Slapić i kamp Plitvice Holiday Resort su kamp naselja te se kategoriziraju sukladno standardima Republike Hrvatske. Ostali kampovi su kamp odmorišta i kampirališta te se ne kategoriziraju.

Cilj je povećati raspoloživi kapacitet i sadržajno obogatiti kamping ponudu na području Karlovačke županije i ostvariti veći broj noćenja te produžiti boravak turista u kampovima. Većina kampista dolazi iz zapadnih zemalja Europe te su oni višegodišnji kampisti s tendencijom ponovnog posjeta. Kamping ponuda Karlovačke županije trenutno nije u potpunosti iskorištena i posjeduje obećavajuć potencijal upravo u izgradnji novih kamping kapaciteta.

POPIS LITERATURE

Stručna literatura:

1. Čorak, S. i suradnici: **Hrvatski turizam: plavo, bijelo, zeleno**, Institut za turizam, Zagreb, 2006.
2. Cvelić, Bonifačić, J.: **Priručnik Kamping osnove hrvatskog i europskog kamping turizma**, Makol d.o.o. Rijeka, Poreč, 2011.
3. Gržinić, J., Bevanda, V.: **Suvremeni trendovi u turizmu**, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula, 2014.
4. Sladoljev, J.: **Kamping turizam – priručnik za vlasnike i vođitelje kampova**, C.A.S.H., Pula, 1998.
5. Sladoljev, J.: **Praktični riječnik kamping pojmova**, Master Studio, Poreč, 2011.

Internetski izvori:

1. Kamp odmorište Sabljaci: <https://kamp-odmoriste-sabljac.hr/?lang=hr> (10.10.2018.)
2. Kamp Radonja: <http://www.camp-radonja.com/> (04.10.2018.)
3. Kamp Slapić: <http://www.campslapic.hr/> (02.10.2018.)
4. Kamping udruženje hrvatske: <https://www.camping.hr/hr> (04.10.2018.)
5. Karlovačka županija: <https://www.kazup.hr/> (20.11.2018.)
6. Plitvice Holiday Resort: <https://www.plitvice.com/> (05.10.2018.)
7. Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine kampovi, Narodne novine br. 54/2016, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_06_54_1409.html (01.08.2018.)
8. Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine »kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj«, Narodne novine br.75/2008, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_07_75_2493.html (01.08.2018.)
9. Robinzonski kamp Leskar: <http://www.kamp-leskar.hr/hr/> (15.10.2018.)
10. Udruženje kampista Hrvatske: <https://www.camping-croatia.com/> (15.10.2018.)
11. Valamar Riviera: <https://valamar-riviera.com/hr/naslovnica/> (25.09.2018.)

POPIS TABELA

Tabela 1: Turistički dolasci i noćenja u kampovima Republike Hrvatske 2016. i 2017. godine.....	13
Tabela 2: Standardi kategorizacije kampova u RH.....	14
Tabela 3: Usporedba obilježja suvremenog kamping turizma s kampiranjem iz prošlog stoljeća.....	17
Tabela 4: Cjenik usluga u kampu Slapić za 2018. godinu	22
Tabela 5: Cjenik usluga u kampu Radonja za 2018. godinu.....	24
Tabela 6: Cjenik usluga u kampu Plitvice Holiday Resort za 2018. godinu.	28
Tabela 7: Cjenik usluga u kampu Sabljaci za 2018. godinu.....	30
Tabela 8: Cjenik najma i smještaja u kampu Leskar za 2018. godinu	33
Tabela 9: Usporedna analiza kampova u Karlovačkoj županiji.....	34

POPIS ILUSTRACIJA

Slika 1: Prostorni smještaj kampova u Republici Hrvatskoj	12
Slika 2: Ulaz u kamp Slapić	20
Slika 3: Ulaz u kamp Radonja.....	23
Slika 4: Kućice u krošnji.....	26
Slika 5: Kamp Sabljaci	30
Slika 6: Ulaz u robinzonski kamp Leskar	32
Slika 7: Recepcija s pomoćnim prostorima za zaposlene u kampu „Potok“	40
Slika 8: Centralni objekt glamping zone.....	40
Slika 9: Planirani smještajni kapaciteti i troškovi	42